

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **A. S.**, zastoupen JUDr. Pěvou Skýbovou, advokátkou se sídlem Bartošova 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 12. 2007, č. j. OAM-696/VL-07-ZA07-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 6. 2008, č. j. 56 Az 3/2008 - 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Pěvě Skýbové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 5712 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany tak, že nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že ji podává z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Domnívá se, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku pronásledování ve smyslu § 2 odst. 5 zákona o azylu a důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) a b) tohoto zákona. Stěžovatel je toho názoru, že požadavek registrace církví, který je stanoven zákonem v zemi původu, je v rozporu s náboženskou svobodou. Požadavek registrace se přičí idejím náboženství, které stěžovatel vyznává a jež se odmítá podříditi světským zákonům. V zemi původu byl nucen ke spolupráci, a to i ponižujícím způsobem, ačkoliv praktikoval víru v soukromí a nikomu neublížoval, ani neporušoval zákony. Následně poukazuje na postup žalovaného, který přistupoval k jeho tvrzením již a priori jako k nevěrohodným. Žalovaný postupoval šablonovitě a bez péče, která náleží k řízení tohoto typu (rozhodnutí obsahuje několik nesrovnalostí). Dodává, že došlo k manipulaci s důkazy založenými ve správním spise. V doplnění kasační stížnosti ze dne 12. 9. 2008 sděluje právní zástupkyně stěžovatele, že rozsudek krajského soudu je nezákonný a stěžovatel byl v předchozím řízení zkrácen na svých právech. Svoji žalobu totiž opřel o objektivní skutečnosti, z nichž byly

patrný konkrétní důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, zdůraznil, že byl v zemi původu pronásledován z náboženských důvodů, byl bezdůvodně vyslýchán policií a vystaven dalším represivním opatřením. Taktéž sděluje, že napadá rozsudek krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky pronásledování (§ 2 odst. 8 zákona o azylu) a důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Dalším důvodem je rozpor skutkových zjištění o osobních poměrech stěžovatele v zemi původu a rozhodnutí žalovaného. Posledním z důvodů je vada řízení před soudem spočívající v jednostranném výkladu zákona v neprospěch žalobce, čímž došlo k narušení rovnosti stran.

Nejvyšší správní soud hned v úvodu odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, č. 488/2005 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz). V něm se zdejší soud vyjádřil k požadavkům na formulaci žalobních bodů (analogicky též na formulaci námitek uplatněných v kasační stížnosti), přičemž uvedl, že *„žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“* Nejvyšší správní soud se tak nemůže zabývat „námitkami“ stěžovatele, že žalovaný posuzoval jeho případ šablonovitě bez náležité péče (dopustil se několika nesrovnalostí), a že manipuloval s důkazy založenými ve spise. Taktéž nelze přihlídnout k povšechným tvrzením uvedeným v doplnění kasační stížnosti, že byl stěžovatel zkrácen na svých právech a že je rozsudek krajského soudu nezákonný. Požadavky na formulaci kasačních námitek nesplňuje ani tvrzení, že došlo k nesprávnému právnímu posouzení otázky pronásledování a důvodů pro udělení azylu [§ 2 odst. 8 a § 12 písm. b) zákona o azylu], že existuje rozpor mezi rozhodnutím žalovaného a skutkovými zjištěními o osobních poměrech stěžovatele a že soud se dopustil vady spočívající v jednostranném výkladu zákona v neprospěch žalobce, čímž narušil zásadu rovnosti stran. Všechna výše uvedená tvrzení nejsou formulována dostatečně určitě, konkrétně, aby byla nezaměnitelná a mohla být předmětem přezkumu ze strany soudu.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

Rozsudek krajského soudu, stejně jako rozhodnutí žalovaného je postaveno na závěru, že tvrzení stěžovatele jsou nevěrohodná, zejména nedovolují dospět k závěru, že by jím uváděné kontroly a předvolání ze strany policejních orgánů souvisely s náboženským přesvědčením

stěžovatele, který vyznává tzv. čistý islám. Tento závěr zpochybňuje stěžovatel kasační námitkou, dle níž uvedl objektivní skutečnosti o svém pronásledování v zemi původu z náboženských důvodů (bezdůvodné výslechy policie a další represivní opatření). Nejvyšší správní soud již v minulosti judikoval, že základem pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou tvrzení žadatele, která mohou být relevantní pro přiznání mezinárodní ochrany. Sám žadatel zpravidla nedisponuje dostatečnými možnostmi svá vlastní tvrzení prokázat, proto postačuje, pokud věrohodně vypovídá o existenci důvodů týkajících se jeho osoby, které jsou relevantní z hlediska mezinárodní ochrany. Je pak na správním orgánu, aby bez jakýchkoliv pochyb vyvrátil tvrzení žadatele zpravidla prostřednictvím informací o zemi původu (viz rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). V rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 - 105, se uvádí: „*Jsou-li tvrzení rozporná, nelze učinit jednoznačný závěr o tom, která z rozporných tvrzení by měl správní orgán ve vztahu k jednotlivým podmínkám pro udělení azylu považovat za důvody, ve kterých žadatel spatřuje podmínky pro udělení azylu. Nevěrohodnost tvrzení na podkladě uvádění rozporuplných tvrzení znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele podmínky pro udělení azylu.*“ Pokud jde o posuzování věrohodnosti tvrzení stěžovatele, činí se tak srovnáním skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, resp. ve vlastnoručně psaném prohlášení, stejně jako skutečností jím vyslovených v pohovoru (srov. rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40).

Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že se jednotlivé výpovědi stěžovatele významně rozcházejí, neboť v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvádí, že byl bit na policejní stanici, zpravidla v noci nebo večer (č. l. 8 správního spisu). V pohovorech k žádosti se však již o žádném fyzickém násilí ze strany příslušníků policie nezmiňuje (č. l. 19 - 25 a 64 - 69). Ba naopak z popisu jednotlivých výslechů vyplývá, že mu byla dána možnost pokračovat ve výslechu následující den v přítomnosti svého právního zástupce (výslech v létě roku 2004, č. l. 20 - 21), v jednom případě byl výslech veden jedním známým, kterému stěžovatel důvěřuje (výslech na konci roku 2005, č. l. 20), v dalším případě byli vyslychající policisté vlídní (výslech na RUBOP dne 3. 5. 2006, č. l. 19). Ani v případě, kdy se stěžovatel bránil úkonům a návrhům příslušníků policie, nebyl za to nijak „trestán“ (odmítnutí sejmnutí otisku prstů - č. l. 23). Navíc v souvislosti s výslechem při vyšetřování pobodání jedné ženy neznámým útočníkem v létě roku 2003 uvedl, že příslušníci policie na něj sice křičeli a vyhrožovali mu, avšak nebili jej (č. l. 23). Jako den posledního „útoku“ uvedl stěžovatel v žádosti o udělení mezinárodní ochrany den 8. 6. 2006, kdy jej policie odvedla a vyslychala. V pohovoru však uvedl, že naposledy byl v pracovně RUBOP, zabývajícím se otázkami náboženství dne 30. 5. 2006 (č. l. 19). Dne 7. 6. 2006 pak policisté provedli pouze kontrolu dokladů totožnosti v domě jednoho kamaráda, kde byl stěžovatel zrovna na návštěvě. Odvedli dvě osoby, které neměli doklad totožnosti, stěžovateli se však nic nestalo, nebyl ani předveden na stanici (č. l. 19). Navíc v případě časově prvního „aktu útlaku“ ze strany policie stěžovatel nehovořil o tom, že byl předveden a vyslychán pro své náboženské přesvědčení. Teprve na přímý dotaz žalovaného, jak tento výslech týkající se pobodání jedné ženy neznámým pachatelem souvisí s náboženským vyznáním stěžovatele, uvedl, že jej na chodbě jeden major zatahal za bradku a s ponižující a pokořující intonací se zeptal, jak bude líbat svoji manželku. Na dotaz, proč tuto skutečnost neuvedl sám, když jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany uvádí pronásledování z náboženských důvodů, odpověděl, že na to zapomněl (č. l. 22). Ve vlastnoručním prohlášení uvedl jako důvod žádosti o azyl pouze strach zůstat v Kazachstánu (č. l. 11). Nejvyšší správní soud se shoduje se závěrem žalovaného a krajského soudu, že tvrzení stěžovatele jsou nevěrohodná, neumožňují určit pravý důvod odchodu stěžovatele ze země původu.

Námitka stěžovatele, že požadavek registrace církví a náboženských hnutí stanovený zákony země původu je v rozporu s náboženskou svobodou, míří zcela mimo rozhodovací důvody žalovaného a krajského soudu, a proto se jí nemohl Nejvyšší správní soud zabývat. V situaci, kdy žalovaný i krajský soud zcela správně vyhodnotili tvrzení stěžovatele

jako nevěrohodná, není již žádného prostoru pro zkoumání stavu náboženské svobody v zemi původu.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, neboť ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje odpověď na posuzované námitky; krajský soud rozhodl plně v souladu s touto judikaturou. S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byla ustanovena pro řízení o kasační stížnosti advokátka JUDr. Pěva Skýbová. Jí zdejší soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. s ohledem na ustanovení § 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném k datu provedení úkonu, odměnu ve výši 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby spočívající v převzetí právního zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu, společně s režijním paušálem ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, na celkovou částku 5712 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2009

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu